

22 Μαρτίου, 1994

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δοστής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΛΤΔ.,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ (ΑΡ. 1),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 804/92)

*Έννομο Συμφέρον — Ενεστιάς — Εταιρεία που δεν υπέβαλε αίτηση για
προνόμιο λατομείου αλλά κατέχει μόνο ερευνητική άδεια, δεν έχει ενε-
στιώς έννομο συμφέρον να προσβάλει την απόφαση παραχώρησης προ-
νομίου σε άλλη εταιρεία — Το συμφέρον της είναι απλώς μέλλον, αό-
ριστο και αβέβαιο — Η κατοχή ερευνητικής άδειας αποκτά σημασία μό-
νο μεταξύ αιτητών για προνόμιο.*

5

*Η αιτήτρια εταιρεία προσέβαλε την απόφαση των καθ' ων η αίτηση,
να εκδώσουν προνόμιο λατομείου στην περιοχή Ανδρολύικου στα εν-
διαφερόμενα μέρη.*

10

*Οι καθ' ων η αίτηση πρόβαλαν προδικαστική ένσταση ότι η αιτή-
τρια εταιρεία δεν ενομιμοποιείτο στην καταχώρηση της προσφυγής για-
τί δεν είχε το απαραίτητο έννομο συμφέρον, εφόσον δεν είχε η ίδια υπο-
βάλλει αίτηση, για παραχώρηση σ' αυτήν προνόμιου λατομείου.*

15

*Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε
ότι:*

*Η θέση ότι υπάρχει σύνδεση ή σχέση μεταξύ ερευνητικής άδειας και
προνομίου λατομείου είναι λανθασμένη. Από τις πρόνοιες του σχετι-
κού Νόμου δεν προκύπτει κάτι τέτοιο. Η υποβολή αίτησης για ερευνη-
τική άδεια δεν εξασφαλίζει στον αιτητή οποιασδήποτε δικαιώματα, σύ-
τε του δίνει το προβάδισμα έναντι άλλων αιτητών που υπέβαλαν αίτη-
ση για προνόμιο λατομείου. Επομένως το γεγονός ότι η αιτήτρια είχε*

25

υποβάλλει αίτηση για παραχώρηση ερευνητικής άδειας είναι άσχετο για σκοπούς της παρούσας προσφυγής.

5 Μόνο στην περίπτωση που περισσότεροι του ενός αιτητή υποβάλ-
λουν ταυτόχρονα αίτηση για προνόμιο μεταλλείου/λατομείου αποκτά
ιδιαιτερή σημασία η κατοχή ερευνητικής άδεια γιατί σύμφωνα με την
πρώτη επιφύλαξη του Άρθρου 23(1) του περί Ρυθμίσεως Μεταλλείων
και Λατομείων Νόμου (Κεφ. 270), δίνεται προτεραιότητα σ' εκείνον
10 ερευνητικής άδειας. Αυτό όμως δεν συνέβηκε στην παρούσα υπόθεση.

Κατά συνέπεια, εφόσον η αιτήτρια εταιρεία δεν είχε υποβάλλει αί-
τηση για έκδοση προνομίου λατομείου δεν νομιμοποιείται στην προ-
σβολή της επίδικης απόφασης.

15 Στην υπό εξέταση υπόθεση, με την ακύρωση της προσβαλλόμενης
απόφασης, η αιτήτρια εταιρεία εξακολουθεί να μην είναι υπολήφια για
την έκδοση σ' αυτήν άδειας λατόμευσης στη συγκεκριμένη περιοχή,
εφόσον δεν έχει υποβάλλει σχετική αίτηση.

20 Επιπρόσθετα, ακόμα και αν θεωρεί η αιτήτρια ότι έχει υποστεί κά-
ποιο οικονομικό επηρεασμό, επειδή με την εκμετάλλευση του λατομεί-
ου από το ενδιαφερόμενο μέρος θα μειωθεί ο όγκος του μεταλλεύματος
στη συγκεκριμένη περιοχή, το γεγονός αυτό δεν νομιμοποιεί την αιτή-
τρια να προσβάλει την επίδικη απόφαση, γιατί η αιτήτρια δεν έχει ενε-
25 στώως έννομο συμφέρον.

Το συμφέρον της είναι μελλοντικό, αόριστο και αβέβαιο, εφόσον θα
καταστεί ενεστώως μόνο αν η αιτήτρια υποβάλλει αίτηση για προνόμιο
λατόμευσης και νοουμένου ότι η αίτηση αυτή θα εγκριθεί.

30 Με βάση τα πιο πάνω κρίνεται ότι η αιτήτρια εταιρεία στερείται έν-
νομου συμφέροντος να προσβάλει την επίδικη απόφαση.

35 *Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

40 *Σεργίδης v. Πανεπιστημίου Κύπρου κ.ά. (1993) 4 Α.Α.Δ. 2296,*

Ανδρέου κ.ά. v. Υπουργού Συγκοινωνιών κ.ά. (1991) 4 Α.Α.Δ. 3555,

Κεφάλα v. Δημοκρατίας (Αρ. 2) (1990) 3 Α.Α.Δ. 4546.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία εκδόθηκε προνόμιο λατομείου στην περιοχή Ανδρολύκου επ' ονόματι του ενδιαφερομένου μέρους. 5

Τ. Παπαδόπουλος, για τους Αιτητές.

Γ. Γιωργαλλής, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ'ων η αίτηση. 10

Α. Παπαφιλίππου, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult. 15

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Η αιτήτρια εταιρεία με την παρούσα προσφυγή ζητά την πιο κάτω θε χυτεία:

“Δήλωση του Σεβαστού Δικαστηρίου ότι η πράξη ή/και απόφαση των Καθ'ων η Αίτηση με την οποίαν εκδόθηκε το υπ' αριθμόν 8221 προνόμιο λατομείου στην περιοχή Ανδρολύκου επ' ονόματι της εταιρείας L.P. (LYSOS) Mining Company και το περιεχόμενο της οποίας γνωστοποιήθηκε στην Αιτήτρια με επιστολή των Καθ'ων η Αίτηση ημερ. 7.9.1992, είναι άκυρη και στερείται οποιουδήποτε νόμιμου αποτελέσματος.” 20 25

Παραθέτω πιο κάτω τα γεγονότα όπως αυτά εκτίθενται στην Αίτηση και/ή στην Ενσταση. Σημειώνω ότι δεν κατατέθηκε οποιουδήποτε φάκελος της διοίκησης γιατί σύμφωνα με το δικηγόρο της Δημοκρατίας δεν υπάρχει. 30

Η αιτήτρια εταιρεία υπέβαλε αίτηση για εξασφάλιση ερευνητικής άδειας με αρ. 3327 στις 16.9.91 στην περιοχή Ανδρολύκου της Επαρχίας Πάφου για να ερευνήσει για ασβεστόλιθο για παραγωγή θραυστών σκύρων και άμμιου. Η αίτηση εξετάστηκε και απορρίφθηκε με επιστολή της Υπηρεσίας Μεταλλείων ημερ. 14.1.92 για τους λόγους που αναφέρονται στην εν λόγω επιστολή. Η εταιρεία πρόσβαλε την απόφαση αυτή με την προσφυγή αρ. 288/92 η οποία εκκρεμεί ενώπιον αδελφού Δικαστή. 35 40

Στις 9.7.92 εκδόθηκε προνόμιο λατομείου στην εταιρεία L.P. (LYSOS) Mining Company με αρ. 8221. Η περιοχή του λατομείου αυτού εμπίπτει εντός της περιοχής για την οποία η αιτήτρια εταιρεία είχε υποβάλει αίτηση για ερευνητική άδεια που είχε απορρι-

φθεί.

5 Η επίδικη απόφαση κοινοποιήθηκε στους δικηγόρους της αιτήτριας εταιρείας με την επιστολή της Υπηρεσίας Μεταλλείων ημερ. 7.9.1992 και αναφέρει μεταξύ άλλων τα εξής:

“Κύριοι,

10 Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομ. 10.8.92 για το θέμα της έκδοσης προνομίου λατομείου σε τρίτα πρόσωπα στην περιοχή Ανδρολύκου, και με την οποία ζητάτε λεπτομέρειες.

Έχω εντολή να σας παράσχω τις ακόλουθες πληροφορίες:

15 Στις 9.7.92 εκδόθηκε προνόμιο λατομείου στην περιοχή Ανδρολύκου στην εταιρεία L.P. (LYSOS) Mining Company με αρ. 8221. Η εταιρεία αυτή υπέβαλε αρχικά αίτηση για προνόμιο λατομείου στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας στις 15.6.91 και κατόπιν στις 16.1.92 υπέβαλε αίτηση στην Πολεοδομική Αρχή για Πολεοδομική Άδεια. Εξεδόθη η Πολεοδομική Άδεια με 20 αρ.ΠΑΦ/0024/92 στις 21.4.92. Η εταιρεία υπέβαλε αίτηση για προνόμιο λατομείου μετά από την έγκριση της Πολεοδομικής Αδειας στις 14.5.92 και εξεδόθη προνόμιο λατομείου με αρ. 8221 25 στις 9.7.92 για περίοδο μέχρι 20.4.94. Εσωκλείεται αντίγραφο του χάρτη του προνομίου.

Η διεύθυνση της εταιρείας L.P. (LYSOS) Mining Company είναι Ταχ. Κιβ. 1006, Κάτω Πάφος.

30
.....”

35 Το πρώτο θέμα που χρήζει εξέτασης από το Δικαστήριο είναι το θέμα του έννομου συμφέροντος της αιτήτριας εταιρείας το οποίο ήγειραν οι δικηγόροι των καθ'ων και του ενδιαφερόμενου μέρους ως προδικαστική ένσταση. Εν πάση περιπτώσει το θέμα αυτό θα μπορούσε να εξεταστεί και αυτεπάγγελα από το Δικαστήριο.

40 Το Άρθρο 146.2 του Συντάγματος προνοεί ότι: “Η προσφυγή ασκείται υπό παντός προσώπου, του οποίου προσεβλήθη ευθέως διά της αποφάσεως, της πράξεως ή της παραλείψεως ίδιον, ενεστώσ έννομο συμφέρον”

Το εξής είναι σχετικό απόσπασμα από τα “Πορίσματα Νομολο-

γίας του Συμβουλίου της Επικρατείας”, (1929-1959) (σελ. 258):

“Το έννομον συμφέρον δύναται να μη έχη χρηματικών ή γενικώτερον υλικόν περιεχόμενον αλλά να είναι απλώς ηθικόν. Η νομολογία, προσδιορίζουσα ειδικώτερον την έννοιαν του διά την νομιμοποίησιν προς άσκησιν της αιτήσεως ακυρώσεως απαιτουμένου συμφέροντος, εδέχθη ότι τούτο δέον να παρουσιάξη τα εξής στοιχεία: να είναι έννομον, προσωπικόν, άμεσον και ενεστώς, έτι δε και να θίγηται εκ της προσβαλλομένης διοικητικής πράξεως”.

Ο δικηγόρος των καθ'ων ισχυρίστηκε στη γραπτή του αγόρευση ότι η αιτήτρια εταιρεία στερείται έννομου συμφέροντος να προσβάλει την επίδικη απόφαση για το λόγο ότι η αιτήτρια δεν είχε υποβάλει αίτηση για έκδοση προνομίου λατομείου στην περιοχή της Ανδρολύκου. Συνεπώς η αιτήτρια στερείται έννομου συμφέροντος να προσβάλει την έκδοση προνομίου σε άλλη εταιρεία αφού το πρόνομο θα μπορούσε να είχε εκδοθεί στην αιτήτρια αν υπέβαλλε αίτηση και το διεκδικούσε ως υποψήφια. Στο σημείο αυτό τονίζεται ότι η αιτήτρια υπέβαλε αίτηση για ερευνητική άδεια (δες Μέρος III του περί Ρυθμίσεως Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου, Κεφ. 270, (ο Νόμος)), σ' αντίθεση με το ενδιαφερόμενο μέρος που υπέβαλε αίτηση για άδεια/πρόνομο λατόμευσης (quarry licence) (δες Μέρος V του Νόμου). Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας παρέπεμψε στην απόφαση στην υπόθεση **Χριστάκης Σεργίδης v. Πανεπιστημίου Κύπρου κ.ά.** (1993) 4 Α.Α.Δ. 2296, για να υποστηρίξει τη θέση του ότι εάν οποιοδήποτε πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) δεν είναι υποψήφιο σε μια συγκεκριμένη διαδικασία έκδοσης διοικητικής πράξης από την οποία θα απεκόμιζε έννομα συμφέροντα, τότε το πρόσωπο αυτό στερείται έννομου συμφέροντος να προσβάλει τη διοικητική πράξη.

Ο δικηγόρος της αιτήτριας στην Γραπτή Απαντητική Αγόρευση ισχυρίστηκε πως υποβάλλοντας νομότυπη αίτηση για ερευνητική άδεια η αιτήτρια δήλωσε επίσημα ενδιαφέρον να συμμετάσχει στη λατομική εκμετάλλευση της συγκεκριμένης περιοχής και επομένως απέκτησε μια έννομη σχέση. Η παράνομη έκδοση του επίδικου προνομίου λατομείου στην περιοχή αυτή συνέχισε, και η συνακόλουθη παρεμπόδιση της αιτήτριας να δραστηριοποιηθεί στην περιοχή, προκάλεσε σ' αυτή ζημιά και συνεπώς η αιτήτρια νομιμοποιείται να ζητήσει τη δικαστική ακύρωση του επίδικου προνομίου.

Διαφωνώ με την πιο πάνω εισήγηση του δικηγόρου της αιτήτριας εταιρείας, η οποία έχει ως έρεισμά της τη λανθασμένη κατά την άποψή μου θέση ότι υπάρχει σύνδεση ή σχέση μεταξύ ερευνητικής άδει-

ας και προνομίου λατομείου. Από τις πρόνοιες του σχετικού Νόμου δεν προκύπτει κάτι τέτοιο. Η υποβολή αίτησης για ερευνητική άδεια δεν εξασφαλίζει στον αιτητή οποιαδήποτε δικαιώματα ούτε του δίνει το προβάδισμα έναντι άλλων αιτητών που υπέβαλαν αίτηση για
5 προνόμιο λατομείου. Επομένως το γεγονός ότι η αιτήτρια είχε υποβάλει αίτηση για παραχώρηση ερευνητικής άδειας είναι άσχετο για σκοπούς της παρούσας προσφυγής.

Μόνο στην περίπτωση που περισσότεροι του ενός αιτητή υποβάλουν ταυτόχρονα αίτηση για προνόμιο μεταλλείου/ λατομείου αποκτά ιδιαίτερη σημασία η κατοχή ερευνητικής άδειας γιατί σύμφωνα με την πρώτη επιφύλαξη του άρθρου 23(1) του Νόμου, δίνεται προτεραιότητα σ' εκείνον από τους αιτητές που διεξήγαγε έρευνα (prospecting operations) βάσει ερευνητικής άδειας. Αυτό όμως
10 δεν συνέβηκε στην παρούσα υπόθεση.

Κατά συνέπεια εφόσον η αιτήτρια εταιρεία δεν είχε υποβάλει αίτηση για έκδοση προνομίου λατομείου δεν νομιμοποιείται στην προσβολή της επίδικης απόφασης.
20

Στην υπόθεση **Σεργίδης** (πιο πάνω) ο αιτητής που δεν είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον για την επίδικη θέση πρόσβαλε το διορισμό του ενδιαφερομένου μέρους η οποία δεν είχε υποβάλει εμπρόθεσμα έγκυρη αίτηση για την ίδια θέση. Παρόλον που ούτε το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν έγκυρα υποψήφια, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο αιτητής δεν είχε έννομο συμφέρο και η προσφυγή απορρίφθηκε. Στη
25 σελ. 2303 της απόφασης ο Δικαστής Στυλιανίδης είπε τα εξής:

“... Ο αιτητής με την ακύρωση της πράξης συνεχίζει να μην είναι υποψήφιος για τη θέση του Επίκουρου Καθηγητή. Η προσβαλλόμενη απόφαση δεν αναφέρεται σ' αυτό, ούτε έχει προσβάλει οποιοδήποτε συμφέρο του υλικό ή ηθικό, παρόν ή προβλεπτό. Η προσφυγή δεν είναι λαϊκή αγωγή για την κρίση της νομιμότητας των πράξεων της Διοίκησης.”
30

Στην υπόθεση **Ευάγγελος Ανδρέου και Άλλος ν. Υπουργού Συγκοινωνιών και Άλλων** (1991) 4 Α.Α.Δ. 3555, οι αιτητές που ήταν ιδιοκτήτες χωματουργικών μηχανοκινήτων οχημάτων πρόσβαλαν την εγγραφή αριστεροτίμονου υπερμεγέθους, μηχανοκινήτου οχήματος που ανήκε στο ενδιαφερόμενο μέρος ως διατηρητικής μηχανής. Ο ίδιος Δικαστής απέρριψε την προσφυγή επειδή έκρινε ότι οι αιτητές στερούνται έννομο συμφέροντος.
40

“Οι αιτητές δεν έχουν άμεσο έννομο συμφέρον. Δεν θίγεται

άμεσα, ευθέως, υλικό ή ηθικό συμφέρον τους. Μπορεί έμμεσα να υφίστανται οικονομικό επηρεασμό; τούτο όμως δεν δημιουργεί έννομο συμφέρο στο νόημα του Άρθρου 146.2 του Συντάγματος. Δεν υπάρχει άμεση αιτιώδης σχέση μεταξύ της πιθανής υλικής ζημιάς που δυνατό να προκληθεί στους αιτητές και της προσβαλλόμενης πράξης. [Βλ. *Γεώργιος Οικονομίδης και Ι. Επιτροπής Δημόσιας Υγείας Κάτω Ακουρδάλιας και Άλλων Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 708* (Απόφαση δόθηκε στις 15 Μαρτίου 1990), *K. and M. (Transport) Ltd. και Άλλοι v. Κυπριακής Δημοκρατίας* Υπόθεση Αρ. 1017/88 (Απόφαση δόθηκε στις 31 Οκτωβρίου, 1990)].”

Στην υπό εξέταση υπόθεση, με την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης, η αιτήτρια εταιρεία εξακολουθεί να μην είναι υποψήφια για την έκδοση σ’ αυτήν άδειας λατόμευσης στη συγκεκριμένη περιοχή εφόσον δεν έχει υποβάλει σχετική αίτηση.

Επιπρόσθετα θα ήθελα να προσθέσω ότι ακόμα και αν θεωρεί ότι η αιτήτρια έχει υποστεί κάποιο οικονομικό επηρεασμό επειδή με την εκμετάλλευση του λατομείου από το ενδιαφερόμενο μέρος θα μειωθεί ο όγκος του μεταλλεύματος στη συγκεκριμένη περιοχή, το γεγονός αυτό δεν νομιμοποιεί την αιτήτρια να προσβάλει την επίδικη απόφαση γιατί η αιτήτρια δεν έχει ενεστώς έννομο συμφέρον:

“Η προς την πράξιν σχέσις του αιτούντος, εξ ης πηγάζει το συμφέρον του, δέον να υφίσταται ήδη κατά τον χρόνον της προσβολής αυτής, η δε βλάβη αυτού δέον να έχει ήδη επέλθει ή να εμφανίζεται ως λογικώς αναπόφευκτος. Ούτω το έννομον συμφέρον δέον να είναι ενεστώς.

Συμφέρον μέλλον και αόριστον ή απλώς προσδοκώμενον δεν αρκεί προς νομιμοποίησιν του αιτούντος.”

[Βλ. Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας (1929-1959) σελ. 260].

Η αιτήτρια δεν έχει ενεστώς έννομο συμφέρον. Το συμφέρον της είναι μέλλον, αόριστο και αβέβαιον εφόσον θα καταστεί ενεστώς μόνο αν η αιτήτρια υποβάλει αίτηση για προνόμιο λατόμευσης και νοουμένου ότι η αίτηση αυτή θα εγκριθεί. (Βλ. *Μιχαηλίνα Κεφάλαια v. Κυπριακής Δημοκρατίας (Αρ. 2)* (1990) 3 Α.Α.Δ. 4546.)

Με βάση τα πιο πάνω κρίνω ότι η αιτήτρια εταιρεία στερείται έννομου συμφέροντος να προσβάλει την επίδικη απόφαση και ως εκ

4 Α.Α.Δ. Λεων. Κυριακίδης Λτδ ν. Δημοκρατίας (Αρ. 1) Χατζησαγγάκης, Δ.

τούτου δεν θα υπεισέλθω στην ουσία της υπόθεσης.

Η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται άνευ εξόδων.

5

*Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς
έξοδα.*